

Лісовий вісник Житомирщини

№ 3 (29) 2016





Шановні працівники лісового господарства, лісової та деревообробної промисловості!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята – Дня працівника лісу.

Це свято всіх людей, хто з чистими помислами приходить працювати в ліс, людей, відданих своїй професії та рідній природі.

Сьогодні на нас з вами покладено масштабні та дуже важливі завдання: збільшувати площу лісів країни, розширювати розмаїття тваринного світу, оберігати екологію держави, запроваджувати сучасні європейські методи ведення лісового господарства, оберігати українські ліси від браконьєрів, шкідників та пожеж.

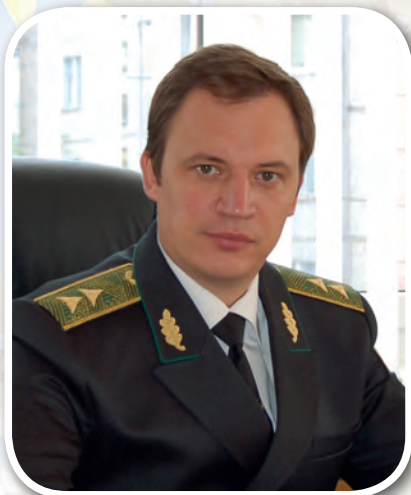
У роботі галузі першочерговими пріоритетами є викорінення корупції, прозорість та відкритість, недопущення незаконної вирубки лісу та його продажу, і головне – збереження та відтворення зеленого багатства.

Хочу висловити слова подяки ветеранам галузі, які присвятили себе служінню лісу, а нині передають неоціненний досвід молоді.

Щира вдячність працівникам лісової галузі – людям, які справді вболівають за свою справу, дорожать честю та гідністю носити високе звання лісівника України.

Бажаю, щоб добробут і щастя наповнили ваші оселі, міцного здоров'я та благополуччя вам і вашим родинам.

***З повагою,
Христина ЮШКЕВИЧ,
т.в.о. голови Держлісагентства.***



Шановні лісівники Житомирщини! Дорогі друзі та колеги!

У переддень професійного свята – Дня працівника лісу, висловлюю сердечні вітання та щирі вдячність усім, хто свої сили, час і енергію віддає справі примноження лісових багатств нашого краю!

Сьогодні лісова галузь стоїть на порозі змін та реформ, і в цей день хочу побажати всім мудрості й професійності в забезпеченні екологічної та економічної життєздатності лісових господарств для блага українського суспільства.

Висловлюю слова щирої вдячності кожному окремому працівнику, всім трудовим колективам, ветеранам галузі за самовіддану працю, сумлінність і принциповість, чесність і відповідальність.

Нехай добро і благополуччя живуть у кожній оселі. Міцного здоров'я всім, миру та злагоди.

***Андрій КУРІНСЬКИЙ,
начальник Житомирського обласного управління
лісового та мисливського господарства.***

18 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЗІ СВЯТОМ!



**Очільник лісового відомства України Христина Юшкевич
відвідала дитячий будинок на Житомирщині**

5



Людина в лісових координатах

6

Слово молодому лісничому Юрівського лісництва Олевського
держлісгоспу Олегові ГОНЧАРУ



**Чому «рудіють» хвойні ліси Житомирського
Полісся**

8

Проблему досліджує науковець



**Є необхідність внесення змін до Положення про
державну лісову охорону**

10

Зі спільної наради керівників правоохоронних органів, органів влади
і контролю області щодо протидії правопорушенням у лісовій сфері

**НИНІШНІЙ РІК – ЮВІЛЕЙНИЙ ДЛЯ 11 ЛІСГОСПІВ ЖИТОМИРЩИНИ.
І СВЯТО, І СВОЄРІДНЕ ТЕСТУВАННЯ НА СИЛУ НАШОЇ ПАМ'ЯТІ**



Ювілей-80

12

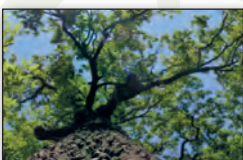
Вдячність своїм попередникам висловлюють колективи
Баранівського, Новоград-Волинського, Малинського лісгоспів



Працуй, досвід!.....

18

У Журбенському лісництві ДП «Овруцьке спеціалізоване лісове
господарство» відбувся ХІХ обласний конкурс вальників лісу



Зберегти людям свято.....

20

Майже на 35 гектарах уздовж річки Тетерів працівники
Тригирського лісництва Житомирського лісгоспу оберігають
фрагменти корабельного лісу кінця ХVІІІ століття



Змагалися юні лісівники

21

Понад півтисячі школярів з усієї Житомирщини з'їхалися до
Малинського лісотехнічного коледжу на обласний зліт шкільних
лісників

ПРЕЗИДЕНТ ВІДЗНАЧИВ ЛІСІВНИКІВ ЖИТОМИРЩИНИ



З нагоди 25-ї річниці незалежності України **Анатолія Олександровича Остудімова**, директора державного підприємства «Баранівське лісомис-

ливське господарство» нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня.

«За значний особистий внесок у державне будівництво,

соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки та високий професіоналізм», - йдеться в Указі Президента України.

Почесне звання «Заслужений лісівник України» присвоєно **Олександру Володимировичу Павлюку**, майстрові лісу Корабельного лісництва державного підприємства «Житомирське лісове господарство».

З нагоди Дня Конституції України почесне звання «Заслужений лісівник України» присвоєно директору державного підприємства «Житомирське лісове господарство» **Руслану Анатолієвичу КАРЧЕВСЬКОМУ**.

Державні нагороди керівники області вручали в ході урочистостей з нагоди Дня Незалежності нашої держави.

Фото із сайту Житомирської ОДА.



З нагоди Дня підприємця Житомирська обласна державна адміністрація та обласна рада нагородили кращих суб'єктів підприємницької діяльності.

В номінації «**Кращий суб'єкт господарювання публічного сектору економіки**» за вагомий внесок у розвиток підприємницької діяльності кращими визнано

ряд державних лісогосподарських підприємств, що належать до сфери управління Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Дипломи та пам'ятні сувеніри керівникам підприємств вручали т.в.о. голови Житомирської облдержадміністрації Ігор Гундич та перший заступник голови обласної ради Володимир Ширма.

«Особлива подяка всім вам за плідну працю, за те, що у важкий для країни час наповнює державну казну, створюєте робочі місця, творите добробут не лише для своїх сімей, а й для сімей наших співвітчизників,» - наголосив т.в.о. голови Житомирської облдержадміністрації Ігор Гундич.

Прес-служба ЖОУЛМГ.

ОЧІЛЬНИК ЛІСОВОГО ВІДОМСТВА УКРАЇНИ ХРИСТИНА ЮШКЕВИЧ ВІДВІДАЛА ДИТЯЧИЙ БУДИНОК НА ЖИТОМИРЩИНІ

У переддень свого професійного свята – Дня працівника лісу – т.в.о. голови Державного агентства лісових ресурсів Христина Юшкевич та начальник Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства Андрій Курінський завітали до Житомирського обласного спеціалізованого будинку дитини для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків.

- Саме так ми вирішили відзначити наше професійне свято, - зазначила Христина Василівна. - Щодня ми дбаємо про ліс, щоб він ріс для майбутнього. Але ще більше ми маємо піклуватися про дітей, вони – наше майбутнє, і особливо про тих, які дуже потребують нашої уваги.

Окрім лісових дарунків – березового соку та меду, лісівники привезли малечі засоби гігієни, іграшки та дитячі книги. Христина Василівна вручила керівникам закладу сертифікат на два дитячі майданчики.

Не обійшли гостей своєю увагою і дітки: підготували чудовий музичний виступ та на згадку вручили малюнки.

На завершення на подвір'ї дитячого будинку всі разом висадили дерева.

- Сьогоднішнім візитом наша співпраця не завершиться, - запевнив Андрій Курінський. - Нам у задоволення подарувати хоч трішки радості цим діткам, бо вони, як ніхто сьогодні, потребують нашої уваги. Лісівники власними силами змайструють діткам і пісочниці, і гойдалки, аби малеча мала змогу повноцінно розвиватися.

Прес-служба ЖОУЛМГ.



ЛЮДИНА В ЛІСОВИХ КООРДИНАТАХ

Цей розділ Вісника задумувався і використовувався до цього часу як своєрідна трибуна бувалих лісівників, досвід яких може згодитися молодим.

Сьогодні ж надаємо слово молодому лісничному Юрівського лісництва Олевського держлісгоспу Олега ГОНЧАРУ. Він – практично ровесник Незалежної України. Він виріс і визначив свій спосіб життя уже за новітніх часів. То як вони вплинули на формування людини, її життєву позицію?



- Олеже Борисовичу, що ви знаєте про «попередню» Україну?

- Мало. Тато, головний інженер колгоспу, жалкує, що в селі вже було багато різноманітної техніки, а тепер знову доводиться повертатися до ручної праці. Мама, буває, згадує про дешеві мільйони купоно-карбованців...

- Але ж вони знаходили кошти, щоб вивчити вас?

- Знаєте, в Малинському технікумі я одержував більше (стипендія плюс чорнобильські виплати), ніж мій батько зарплату в уже умираючому господарстві. Щоправда, коли я прийшов працювати тоді ще лісником у це лісництво, то теж заробляв значно менше, як у студентстві. Такий час був.

- Не було думки шукати десь кращого життя?

- Ні. І навіть коли пропонували піти в інші лісництва на вищі посади – вирішив залишитись тут. Треба не стрибати, не бігати, а добросовісно робити свою роботу – це найнадійніше.

- У вашому випадку така стратегія виправдала себе – вже й лісничим працюєте понад п'ять років. А як це позначилося на інших? Приміром, ваших однокласників, які залишилися в селі? Скільки з них мають надійну роботу?

- Нас двоє – із десяти хлопців. Працювати стараються всі, але впевненості, що в будь-який момент тобі не скажуть «до побачення» у них, боюсь, немає.

- Не секрет, що в молодіжному безробітті сьогодні звинувачують здебільшого

молодь – яка хоче мало працювати, але багато одержувати.

- Неправда це про молодь. У нашому лісництві працює лише один майстер пенсійного віку Василь Циган, решта 20-30-річні. Нам дісталися надзвичайно напружені виробничі завдання – справляємося. Не буду шукати красивих слів, а так скажу про майстра лісу Олександра Лупаїну: хлопець за роботу зубами хапається. Не передати – який ентузіаст лісу. Добре можу сказати про кожного члена нашого колективу. Треба, щоб держава давала молодим роботу, ставилася до них серйозно – вони гори зрушать.

- У держави зараз стільки клопотів... Що вибирати в пріоритети – їй треба підказувати. Ви член якоїсь громадської організації чи партії?

- Не перебував і не маю такого наміру. А щодо «підказок», то писали ж ми листи про «бурштинову біду наших лісів», і на що це вплинуло? Ми обираємо своїх представників у владу – вони повинні знати наше життя і приймати відповідні рішення.

- Вам – уже досвідченому організаторові, одному з кращих молодих лісничих в області хоч раз траплялася нагода висловити свої тривоги народному депутатові? Хоча б один якщо не до Юрова, то нехай до Олевська добрався?

- Нікого з них я ніде, крім телевізора, не бачив. Та й телевізор вмикаю рідко – роботи багато.

- Вже зрозуміло, що основну ставку в житті ви зробили на особисту добросовісну

роботу. І що – ніякої віри в спільноти, в силу громади?

- Силу громади я спостерігав двічі – коли односельці спільним коштом оновлювали церкву і коли, після трагічної загибелі чоловіка, вигнали чужинців-бурштинокопачів геть із села. Громада готова відстоювати свої конкретні інтереси.

А щодо того, що єдина цінність – робота, то уточню. У мене є два крила: робота і родина. Виховуємо з дружиною двох доньок – Ангеліну і Дарину. Вони дуже люблять ліс і, буває, ставлять по сто запитань за хвилину.

- Колись, коли вони підростуть, запитань буде менше, але набагато складніших. Приміром, як утвердитися в житті. Що ви сказали б їм, виходячи з сьогодення вашого досвіду?

- Сподівайся на Божу поміч, старайтеся не залежати ні від кого, будьте постійними, навчіться ладити з людьми, тримайте себе в руках моральності.

- Людей, які вирости в новому тисячолітті, називають мілленіалами. Ви один із цього покоління. З нашої розмови виходить, що головне, чому вас навчив, так би мовити, поточний мілленіум, це: не сподіватися ні на кого, покладатися тільки на себе.

- Так і живемо.

Галина ПАЛИВОДА.

ЧИСТІ ДЖЕРЕЛА ГЛИБОКА ВОДА ТИХО ПЛИВЕ



Вже другий рік Вісник підтримує рубрику «Чисті джерела», розповідаючи про земляків, які облаштовують лісові джерела. Скільки благодатних місць відкривається, скільки чудових людей, які вміють цінувати цей дивний дар природи.

Працівники лісів зазвичай стараються продемонструвати джерела, оформлені оригінально й ґрунтовно. Зрозуміло, чому саме так: який господар не прагне представити те, що в нього найкраще.

Але як не буває води більш мокрої і менш мокрої, так і не може бути джерела першорядного і другорядного. Котресь відкривалося на відкритішому місці – й до нього торують дорогу тисячі шанувальників. Котресь – у лісовій глибинці, на яке натрапив спраглий подорожній, то воно для нього в тисячократ цінніше. Найвища шана не оздобленню, а людині, яка нехай найскромнішим чином, не сподіваючись на лаври блискучого будівничого, зберегла природний дар для інших людей.

От і сьогодні – мова про дві скромні кринички на перехрестях лісових доріг Ємільчинщини.

Якраз рік тому збудував лісову криничку майстер лісу Сергій Кот. І стримано звернувся до її майбутніх користувачів: «Прошувасне смітити».

На перехресті, утвореному новими лісовими дорогами, зберегли



джерело, поставивши криничку, майстри лісової справи (хто з вищої посади, хто з рядової) Григорій Яценко, Степан Сорока, Олександр Лозко, Дмитро Сітайло. Розохотились так, що вирішили ще й обкласти її річковим каменем. Знайшли і привезли його із сусіднього району. «Вірите, - розповідали, - вдома так не старалися, як тут».

Чому ж не повірити, якщо ці кринички є.

Галина ГАЛЬЧЕНКО.

«ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ М.М. МИКЛУХО-МАКЛЯ – АКТУАЛЬНІСТЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ»



Щоб по-справжньому пізнати рідний народ, необхідно вивчати його історію, мову, культуру. І не тільки культуру, що створена талановитими архітекторами, художниками, музикантами, вченими, але й ту, що впродовж багатьох століть творилася й плекалася в народному середовищі, передавалася з покоління в покоління, безперервно розвивалася, утверджувалася, ставала традиційною. Саме сьогодні дуже важливо зрозуміти велич нашої народно-традиційної культури, її довічний гуманізм, щирі гостинність, щоб спрямувати свої вчинки на утвердження української духовності

З цією метою, крім багатьох інших заходів, за ініціативою адміністрації Малинського лісотехнічного коледжу, з нагоди ювілею видатного вченого-гуманіста, було урочисто відзначено ювілей Миколи Миколайовича Миклухи-Макля, від дня народження якого 17 липня виповнилося 170 років.

Зокрема, відбулося засідання круглого столу на тему «Гуманістичні ідеї М.М. Миклухо-Макля – актуальність в сучасних умовах». У ньому взяли участь академік НАН України, доктор географічних наук, професор, директор Інституту географії, голова Асоціації географів України Л.Г. Руденко, вчені в галузі географії, історії, філології, педагогіки, керівники та співробітники Житомирського обласного краєзнавчого музею, а також представники міської та районної влади.

Поважні гості були присутні на відкритті експозиції «Родина Миклухо-Маклаїв в історичному, культурно-освітньому та духовному просторі Малинщини» в Історико-меморіальному, краєзнавчому музейному комплексі Малинського лісотехнічного коледжу. На першому поверсі історичної будівлі родини Миклух власними силами викладачів та працівників коледжу створено нову експозицію. Вони зібрали й розмістили тут немало цікавих та оригінальних експонатів. Археологічні знахідки, скіфські прикраси, елементи побуту Київської Русі, зброя, монети, медалі вміло поєднали історію родини Миклух з історією нашої держави.

Все це служитиме не просто розширенню горизонту знань студентів лісотехнічного коледжу, а й зміцненню їх гордості за свій край, впевненості, що саме від кожного з них великою залежить мірою залежить розквіт Батьківщини.

Тетяна ВЕРБИЦЬКА.

ЧОМУ «РУДІЮТЬ» ХВОЙНІ ЛІСИ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ

Проблема, пов'язана з деградацією і всиханням лісових деревостанів Житомирського Полісся, все більше і більше хвилює громадськість. Люди ставлять два «класичні» запитання: «Хто винен?» і «Що робити?».

В останні роки відбулися глобальні кліматичні зміни. За минулі три роки ми спостерігаємо тривалі посушливі періоди з впливом високих температур влітку і осінню пору року. Аналіз деяких кліматичних показників, взятих нами для аналізу ситуації на Житомирщині за останні 20 років (період 1996-2015), свідчить про наступне. Сума кількості опадів, в середньому по області, становить 650 мм на рік. У 2011 р. ця кількість була меншою за 500 мм, трохи перевищувала в 2012 та 2013 рр. та була значно нижчою у 2014 – 580 та у 2015 – 510 мм. Тобто відчутно різке (до 21%) зменшення кількості опадів. У другій половині 2016 року також відчутна нестача опадів. Сума активних температур в середньому по області становить 2490°C. Перевищення цього показника є стійким з 1998 року. За останні роки: 2010 – 2900°C, 2011 – 2950°C, 2012 – 3100°C, 2013 – 2800°C, 2014 – 3050°C та у 2015 – 2950°C. Тобто відчутно різке (близько 20%) збільшення суми активних температур. Звісно, приведені показники не дають повної і абсолютної оцінки ситуації, але показують, що на території Житомирської області зменшення кількості опадів відбувається на фоні підвищення температури повітря.

Означені кліматичні зміни призводять до збільшення кількості пожеж, буревіїв, усихання деревних порід: дуба, ясеня і особливо ялини та сосни, утворення осередків різного роду шкідників і хвороб лісу, практично неконтрольованого поширення нових видів рослин – «біологічного забруднення», які потрапили до нас з різних країн та континентів.

Шкідники лісу, які раніше себе поводили «досить скромно», раптово, при сприятливих умовах, збільшують свою чисельність та атакують лісо-



ві насадження, причому ряд видів шкідників сприяють поширенню хвороб. У зв'язку з поширенням нового комплексу ксилофагів соснових насаджень, науковці навіть почали вживати терміни «Біологічна пожежа» та «Короїдне всихання».

Всихання сосни та ялини, яке ми почали спостерігати в 2013 році на Житомирському Поліссі, набуває стрімкого розвитку. На сьогодні можна сказати, що стиглі та частково пристигаючі ялиники ми вже втратили. Не менш тривожна ситуація і з сосною – як із культурами, так і, на жаль, з природним поновленням сосни.

Сьогодні наукові дослідження ми проводимо у чотирьох областях: Житомирській, Волинській, Рівненській та Київській. Обстежено понад 25 лісгосподарських підприємств і, на жаль, ситуація з всиханням – «порудінням» соснових насаджень від лісових культур до стиглих і перестійних деревостанів є надзвичайно тривожною.

Всеохоплюючого обліку щодо загальної кількості осередків шкідників та площі «поруділих» сосняків у нашій області поки що немає. Ми звернулися за допомогою до Житомирського ОУЛМГ та управління АПК створити таку актуалізовану базу даних. Так, зокрема, ДП «Баранівське ЛМГ» станом на початок серпня визначило 281 осередок всихання сосни на площі 89,4 гектара! За даними ДП «Городницьке ЛГ», площа суцільних санітарних рубок за 2012 рік становила 130 гектарів, загальна маса деревини – 33364 м куб., в т. ч. ділова деревина – 17654 м куб. За 8 місяців

2016 року площа суцільних рубок досягла 260 га, загальна маса деревини – 70947 м. куб, в т. ч. ділова деревина – 29030 м. куб. Таким чином, площа суцільних рубок збільшилась у 2 рази, загальна маса деревини у 2,1 рази, а кількість ділової деревини в загальній масі зменшилась на 12%! За даними Житомирського ОУЛМГ, площа всихаючих сосняків та ялиників у 2011 р. становила 14928 га, а в 2015 р. – 19451 га. Тобто можна стверджувати, що відбувається деградація соснових насаджень.

Наукові дослідження лісостанів, проведені ПФ УкрНДІЛГА у 2013-2016 рр., виявили, що найбільш поширеним шкідником лісу у всихаючих соснових насадженнях лісгосподарських підприємств є короїд верхівковий (*Ips acuminatus* Gyllenhal). Наші дослідження підтверджені висновками Шведського Аграрного університету у 2016 році, куди ми надавали зразки для дослідження за сприяння науковців В.Мешкової та К.Давиденко.

Дослідження лісостанів Волинської області, зокрема, поряд з короїдом верхівковим на перше місце за ступенем поширення виводять златку синю соснову (*Phaenops cyanea* F.). У разі заселення дерева верхівковим короїдом відбувається «порудіння» хвої сосни з верхівки дерева донизу і посиніння деревини. У випадку заселення дерева златкою синьою сосною дерево ще матиме зелену хвою у кроні (дещо поріділу), середина стовбура з висоти приблизно 2-х метрів матиме ознаки пошкодження кори (ніби пошарпаной, це «ро-

бота» птахів), а процес поширення синяви по дереву буде відбуватися з комля дерева до його верхівки ("низовий" тип всихання). Заселення златкою синьою сосною виявлено в лісостанах державних підприємств «Овруцьке СЛГ», «Баранівське ЛМГ», «Коростишівське ЛГ», «Словечанське ЛГ», «Дзержинський лісгосп АПК».

Якщо в класичних підручниках минулих років писали, що верхівковий короїд має на півдні колишнього Радянського Союзу дві, а північніше – одну генерацію на рік, то дослідження Поліського філіалу УкрНДІЛГА у 2016 році передбачають ще й третю генерацію верхівкового короїда! Чисельність цього шкідника на одному стиглому дереві може сягати 8-12 тисяч особин!

Нами виявлено 34 види шкідників сосни (від лісових культур до перестійних насаджень), що атакують сосну не тільки коли вона перебуває в ослабленому стані, але й здорові дерева. Виявлено та описано 12 видів хвороб лісових культур та природного поновлення сосни на базі досліджень лісових культур у ДП «Малинське ЛГ» та ДП «Клеванське ЛГ» (Рівненська область). На одному дереві, як правило, одночасно зустрічаються кілька видів шкідників та хвороб.

На підставі наших досліджень ми сформували так званий перелік шкідників сосни за ступенем їх шкодочинності, де перше місце належить шкіднику найбільш поширеному та небезпечному. Ось перша п'ятірка:

I верхівковий короїд (*Ips acuminatus* Gyllenhal), розміри 2,5 – 3,9 мм;

I – II златка синя соснова (*Phaenops cyanea* F.), розміри 8–12 мм, личинка до 25 мм;

II великий сосновий лубоїд (*Blastophagus piniperda* L.), розміри 3,5–5 мм;

III короїд шести зубчастий (стеннограф) (*Ips sexdentatus* Boern.), до 8 мм;

IV малий сосновий лубоїд (*Blastophagus minor* Hart), 3,4 – 4 мм;

V деревинник смугастий (*Turdodendron lineatum* Ol.), 2,6 – 4 мм...

Нині гострою є дискусія про те, що робити? Рубати чи не рубати вси-

хаючі - «рудіючі» деревостани сосни? Доходить до того, що визначають періоди, в які заборонено рубання лісу взагалі та заборонено суцільні санітарні рубки у розладнаних насадженнях. Однак реалії сьогодення диктують свої умови. В першу чергу потрібно враховувати екологічний стан насадження та динаміку цього стану. Створювати із широкого загалу зацікавлених осіб комісії із залученням науковців та приймати зважене рішення щодо рубання на окремих ділянках. Адже наша заборона на проведення санітарних рубань зовсім не впливає на діяльність шкідників та хвороби лісу!

Менш значущою, але не менш гострою є дискусія щодо утилізації порубкових решток. Європейський підхід нам радить залишати їх на місці рубання або подрібнювати і залишати. Наші реалії, на даному етапі, не дозволяють це зробити. По-перше, щоб подрібнювати порубкові рештки, лісгосподарським підприємствам треба мати відповідну техніку. А ще зауважмо, що порубкові рештки є «дитячим садочком» для верхівкового короїда, короїда-малюка, лубоїдів та інших шкідників. Можна подрібнювати крупніші за розмірами порубкові рештки та отримувати з них паливну тріску. Це, якоюсь мірою, могло б зменшити витрати підприємств. Другий шлях – утилізація (в наших реаліях – спалювання) порубкових решток, адже вони створюють сприятливі умови для виникнення пожеж. Потрібно це робити, не порушуючи вимог нормативних документів, які написані ще в часи відносно «благополучного» довкілля. Деревина терміново повинна передаватися на переробку та окорюватися. Другий шлях значно радикальніший, він завдає довкіллю додаткового стресу, але й має свої переваги щодо відносної стабілізації санітарного стану місць рубання.

Першими до нас звернулися працівники ДП «Малинське ЛГ». Ми розпочали ґрунтовні дослідження в минулому році. Перші результати свідчать про виникнення відносно нової та гострої проблеми екологічного стану культур сосни. Проведені дослідження засвідчили, що у ряді випадків навіть молоді соснові

насадження потерпають від стовбурових шкідників. Їм уже тісно серед дорослих дерев. Це зовсім нові спостереження.

На стан лісових культур впливають багато чинників, які повинні враховуватись під час їх закладання та вирощування. Важливо враховувати стан материнського насадження. Важливим чинником є якість садивного матеріалу, схема розміщення, схема змішування, збільшення частки листяних порід, навіть потрібно враховувати географічне розташування рядків у лісових культурах, створення листяних контурів по периметру та інше. Однією із наших настійливих рекомендацій є збереження природного поновлення, особливо успішного підросту, під час проведення суцільних рубань. Приємно сповістити, що ДП «Малинське ЛГ» вже може продемонструвати чималу кількість таких лісових культур, де після рубання соснової лісосіки зберігся дуб звичайний. Створені подібним чином лісові культури будуть більш стійкими та продуктивними.

Байдужість держави (на наші дослідження з 2013 року ми не отримали жодної копійки) до проблеми збереження лісів вже озвучена на всіх рівнях. Необхідно зазначити, що і байдужість громадськості теж не сприяє збереженню лісів. Надзвичайно низький рівень обізнаності населення з екологічними підходами до збереження довкілля, на фоні масового зубожіння, теж не сприяє збереженню сталого екологічного стану наших лісів.

Що ж робити? Рецепт відомий: об'єднати зусилля лісоводів, науковців та небайдужих людей і добитись створення дієвої державної програми боротьби з цими новими викликами та хоча б пригальмувати процес «порудіння» соснових лісів Полісся. На кліматичні зміни, боюсь, вплинути не зможемо. У нас вже є ряд напрацювань, спрямованих на підвищення біологічної стійкості соснових деревостанів. Дослідження тривають. Але лише за умови спільних зусиль зможемо сподіватися на позитивний результат.

Олександр ТАРАСЕВИЧ,
кандидат сільськогосподарських наук,
директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА.

АНДРІЙ КУРІНСЬКИЙ: Є НЕОБХІДНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ ЛІСОВУ ОХОРОНУ

Начальник Житомирського обласного управління Андрій Курінський взяв участь у спільній нараді керівників правоохоронних органів, органів влади і контролю Житомирської області, на якій обговорюється стан протидії правопорушенням і відшкодування збитків у сфері господарської діяльності з випалювання деревного вугілля, видобування бурштину, піску та використання лісових ресурсів, яка пройшла 28 липня у Житомирській обласній прокуратурі.

Відкриваючи нараду, прокурор області Любомир Війтович зауважив, що вжиті скоординовані заходи з протидії правопорушенням з винесених на нараду питань, безумовно, дали позитивні результати. Зокрема, завдяки створенню міжвідомчої групи, до складу якої увійшли працівники пра-

воохоронних і контролюючих органів, посилено протидію незаконному видобуванню бурштину.

Відповідаючи на питання щодо незаконних рубок в лісах області Андрій Курінський наголосив, що лісова охорона на сьогодні не в змозі самотужки протистояти такій кількості добре оснащених, нерідко озброєних лісокрадів. Ми можемо навести десятки випадків, коли лісівники виявляють лісопорушників, затримують їх, матеріали порушення передають до правоохоронних органів – і на цьому все закінчується....

«Тому на сьогодні є гостра необхідність внесення змін до Положення про державну лісову охорону щодо методів, засобів боротьби з лісопорушниками, - наголосив Андрій Курінський. - Потрібно виступити із законодавчою ініціативою

щодо застосування службової вогнепальної зброї державною лісовою охороною.

Тому пропонуємо закріпити працівників поліції відповідних райвідділів для участі у рейдах державної лісової охорони для фіксації повного циклу кримінального порушення від місця незаконної рубки до переробки;

Що ж до наведення ладу в діяльності підприємств, які займаються випалюванням вугілля, то пропонуємо при райдержадміністраціях створити комісії щодо вивчення територіального розташування місць незаконного випалювання вугілля та джерел отримання сировини. Державні лісгосподарські підприємства підтверджують готовність брати участь у комісії для визначення походження сировини для цієї діяльності.

Прес-служба
Житомирського ОУАМГ.



4 серпня о 12:30 лісова охорона ДП «Городницьке лісове господарство» отримала повідомлення про скоєння самовільної рубки в лісовому кварталі Червоновольського лісництва. Коли оперативна група поліції з лісовою охороною прибули на місце скоєння лісопорушення, зловмисники вже встигли зникнути. В цей час на автомобілі лісоохоронців було скоєно напад. Група невідомих

чоловіків пошкодили кузови автомобілів, порізали шини на колесах та погрозували спалити службовий транспорт.

У ході огляду місця скоєння самовільної рубки (відбулася в межах заказника загальнодержавного значення «Червоновільський») виявлено 27 самовільно зрізаних дерев породи сосна. Збитки, заподіяні лісу, – понад 262 тис. грн.

5 серпня члени рейдової групи на виїзді з Літківського лісництва ДП «Лугинське лісове господарство» намагались зупинити автомобіль КамАЗ, завантажений колодами дуба. Цей автомобіль вже затримувався працівниками лісової охорони раніше, однак був по-

вернутий власнику за рішенням суду. Рейдовики намагались перекрити дорогу КамАЗу службовим автомобілем. Проте зловмисники, об'їжджаючи патрульний автомобіль, ледь не наїхали на працівника лісгоспу.

Рейдова група почала переслідувати автомобіль лісопорушників, але на виїзді з лісу патрульний автомобіль заблокували два інших авто: мікроавтобус Т-4 та «Мерседес».

Після проїзду КамАЗа «Мерседес» поїхав у супроводі за ним, а мікроавтобус продовжував блокувати дорогу. На вимогу лісової охорони звільнити шлях водій мікроавтобуса погрожував пістолетом та фізичною розправою.

ЗРУБАТИ – ЩОБ ЗБЕРЕГТИ? ВИХОДИТЬ, ТАК

У 2011 році в лісах Баранівського держлісгоспу всихання соснових насаджень було виявлено на площі 40 гектарів. У першій половині нинішнього року це явище зафіксовано майже на 128 гектарах. У наш ліс прийшла справжня біда – масове враження шкідниками та хворобами, від яких він гине. Біда тим страшніша, що боротися з нею у нас нічим. І єдиний вихід, відомий на сьогодні, – оперативне видалення з лісових масивів уражених дерев.

Всихання поширюється в геометричній прогресії, а отже й санітарні рубки стають дедалі активнішими. Закономірно, що це збуджує місцеве населення, тривожні голоси лунають теж дедалі активніше.

- Це дуже добре, що громадськість хвилює доля нашого лісу, ми абсолютно підтримуємо прагнення місцевого населення зберегти і примножити зелені багатства нашого краю. Ми готові відповідати перед громадськістю за кожне зрубане дерево, - запевнив директор ДП «Баранівське лісомисливське господарство» Анатолій Остудімов, відкриваючи спільний виїзд на проблемну лісову ділянку ряду селищних голів, журналістів та спеціалістів підприємства.

- Про безконтрольність вирубування дерев не може бути й мови, - переконує учасників зустрічі головний лісничий лісгоспу Віктор Мірошніченко.

У виступах лісівників водночас звучить і біль за ці неплановані рубки, і прикрість, що задовга процедура погоджень – зі спеціалістами управління та науковцями, працівниками екологічної інспекції та СБУ –



призводить до поширення вогнища хвороби. Від моменту її виявлення до одержання лісорубного квитка минає місяць-півтора. За цей час зростає площа ураження, більшість дерев на ній втрачають свою цінність на 70-80%. Таку деревину можна використовувати хіба що як дрова. Витрати ж підприємства на ці рубки такі ж, як і при заготівлі ділової деревини. А потім знову ж таки треба виділяти власні кошти на заліснення «осиротілих» ділянок.

- То в чому ж економічний і будь-який інший наш інтерес у збільшенні площ суцільних санітарних рубок? - запитують лісівники, викладаючи присутнім конкретні фінансові розрахунки.

Але це логіка спеціалістів. Її в усіх можливих формах – арифметичних, емоційних, демонстраційних – слід доносити до широкої громадськості. Баранівські лісівники на цьому, «другому фронті» працюють досить енергійно – з районним активом, сільськими та селищними головами, з широкими колами місцевих жителів. З місцевими радами погоджуються всі санітарні рубки, бажаючи активісти можуть виїхати разом з працівниками підприємства безпосередньо на уражені ділянки.

На території Полянківської селищної ради близько десятка осередків хворої сосни. Селищний голова Любов Ільчук задля того, щоб упевнено спілкуватися зі своїми виборцями, знає кожну уражену ділянку.

При тому, як упевнено розпитував лісорубів (вони контролювали на розчищеній хворій ділянці спалювання порубкових решток, у яких можуть зачатися шкідники) про особливості їхньої роботи інший учасник зустрічі Мар'янівський селищний голова Олександр Добровольський, можна було зробити висновок, що очільники сіл вже знаються в сучасних лісових проблемах не згірше професіоналів.

Про велику силу безпосередніх вражень сказав і голова Баранівської РДА Микола Вельчинський:

- Райдержадміністрація серйозно стурбована проблемою всихання лісу. Ми запрошували на наші засідання керівника та спеціалістів лісгоспу, також вислухали науковців. Сьогодні я побачив біду наяву. І ще раз переконався, що широка роз'яснювальна робота наших лісівників – це не піар, а вимушені зусилля в дуже серйозній для нас усіх ситуації.

Галина ВАСИЛЬЧУК.

МАЛИНСЬКОМУ ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВУ – 80



Малинський лісгосп було організовано в 1936 році. В 1938-1940 роках було проведено лісовпорядкування лісгоспу, внаслідок чого було створено 5 лісництв – Іршанське, Малинське, Пенізевицьке (з 1962 р. – Українське), Любовицьке, Чоповицьке – на території тодішніх Малинського і Чоповицького районів.

Лісгоспи відігравали значну роль у житті місцевого населення. У лісгоспах було створено нові робочі місця, масове залучення селян на сезонні роботи давало їм живу копійку, на відміну від колгоспів, у яких заробітна плата нараховувалась у вигляді трудоднів в кінці року.

Під час фашистської окупації було спалено 3 контори лісництв, 27 житлових будинків, 25 господарських приміщень, лісо завод на ст. Малин і тарний агрегат в Чоповичах. Після воєнних дій в лісах було багато зарахованих територій.

У 1944 році директором лісгоспу було призначено Луку Васильовича Трекозова, колишнього моряка, який до війни працював лісником у Потіївському лісництві. У зв'язку з тим, що лісгосп займався заготівлею деревини для оборони, для забезпечення шахт Донбасу рудостойкою, було введено посаду заступника директора. Також з'явилася посада начальника утильцеху, бо в кожному лісництві відкрилися пункти з виготовлення товарів широкого вжитку (вози, ободи, сани, підсаки, драбини, ярма, дишла, лопати, граблі, вила, топорища, дранка, бочки, відра, ночви, віники, рублі, кошелі, щити і т.д.). Лісгосп також узявся за виконання замовлення по заготівлі бересклету, з якого виготовляли каучук. Саме тому було введено посаду інженера по бересклету.

Особливо вдячного слова заслуговує тодішній старший лісничий лісгоспу Олександр Олімпійович Макаров. Його запам'ятали як надзвичайно вимогливу, сувору людину, але й як блискучого спеціаліста. Завдяки йому було збережено картографічні матеріали лісовпорядкування 1936-1938 років, якими й дотепер користується лісгосп.

Встановлена щорічна лісосіка головного користування у розмірі 16,8 тис. куб. м перевиконувалася в 3-5 разів – народне господарство потребувало великої кількості деревини. Автотранспорту та тракторів не було зовсім. Звалювання дерев і розкрязування проводилися вручну – лучковими та поперечними пилами, трелювання дерев – кіньми. Вивезення деревини відбувалося за допомогою коней і бичків. І за таких умов були люди, що їх і сьогодні можна називати велетами, які перевиконували дуже напружені планові завдання. Серед них – лісоруби Чоповицького лісництва Г.І. Іваненко та О.Г. Іваненко.

У цей дуже складний і відповідальний період виконання всіх лісівничих завдань забезпечували люди, що мали освіту в діапазоні від 3 класів школи до технікуму. У 1946 році на роботу в лісгосп приїхали перші спеціалісти з вищою освітою – Юлія Іларіонівна Стасюк (вона працювала з бересклетом) та Михайло Силович Стеба, лісничий. Малинським лісам вони віддали майже по три десятиліття свого трудового життя.

У 1956 році Чоповицький район як адміністративну одиницю було ліквідовано. Зі складу Малинського лісгоспу було передано Ємельянівську дачу і урочище Гамарню загальною площею 1456 га Малинському лісотехнікуму.



У 50-х роках посилену увагу приділено садінню лісу. Посадка лісових культур і догляд за ними проводилися вручну. В зв'язку з великим обсягом роботи наймалися сезонні робітники. В кінці кожного року ланки, які добилися приживлюваності 95% і більше, преміювалися як грошима, так і мануфактурою. За відмінну роботу лісокультурниці М.Я. Трояновська та Г.Д. Якименко в 1954 році командировалися в Москву на ВДНГ.

У тому ж 1954 році почала працювати лісокультурницею Віра Іванівна Вернигора. Через 19 років була рекомендована на посаду лісника в Українському



лісництві. Ось де повною мірою проявилися її організаторські здібності, вміння працювати з людьми і для людей. Здобула високе звання заслуженого лісвода України.

У 1951 році було повністю ліквідовано захаращеність лісів і згарищ. У цьому ж році введено постанову про застосування лісовою охороною зброї і видано інструкцію щодо її застосування. Важливо зазначити, що вже були телефонізовані всі лісництва.

У 1954 році, коли Малинський лісгосп очолював Олексій Михайлович Яковлев, було збудовано лісопильний завод, проведено монтажні роботи з установлення локомотива та пилорами, введено в дію 3 верстати. В 1955 році збудовано склад готової продукції, в 1956 – столярна, побутові приміщення.

Лісові роботи в 50-ті роки пройшли під керівництвом старшого лісничого О.О. Макарова.

В 1957 році директором лісгоспу призначено Б.П. Стасюка.

На початок 1958 року в лісгоспі вже було 4 вантажні автомобілі ГАЗ-51, автомобіль ЗІЛ-5, легковий автомобіль «Победа», мотоцикл М-72.

У 1960 році було розформовано ліспромгоспи, всю техніку передали лісгоспам. Вони почали розробку лісосік головного користування, прийнявши на роботу 76 чоловік, об'єднавши їх у малі комплексні бригади.

На той час працювало два лісозаводи – Іршанський і Малинський. Значно збільшилось укомплектування лісгоспу машинами і механізмами. І вже тоді у переліку передовиків почали звучати імена не тільки представників традиційних лісових професій, а й працівників лісозаводів: рамники Я.В. Маліна та М.І. Литвиненко, станковий Й.Ф. Бураш, столяри З.М. Малінський та А.О. Імберг. Приблизно в цей час почала працювати верстатниця молодого дівчина Марія Куліш, і віддала цій роботі 45 років.

Розрахункова лісосіка станом на 1957 рік становила 18,1 тис. куб. м. Особливо великий розмір головного користування зафіксовано в 1961, 1962 та 1964 роках – 25 розрахункових лісосік. З 1961 року проводилась заготівля деревини в пристигаючих насадженнях, особливо широко з 1963 по 1965 рр. Тоді в лісгоспі вже налічувалося 15 автомобілів, 40 тракторів, 2 автокрани.

Наприкінці 50-х років старшим лісничим був призначений Микола Павлович Гладиш, у 1962 році він

став директором лісгоспу. В ряду очільників підприємства він вирізняється насамперед своєю увагою до підбору спеціалістів, повагою до їх знань. Це відчутно позначилося на ефективності виробництва. В зв'язку з розширенням виробництва велика увага приділялась будівництву – лісопромислового комплексу, контори держлісгоспу, всіх лісництв, житла для трудівників.

Вирішення житлової проблеми найбільш яскраво продемонстрував лісничий Українського лісництва (1965-1978 рр.) Антон Прохорович Кондратенко. Гостру кадрову проблему він подолав, збудувавши господарським способом 8 будинків на 26 квартир. Нині вулиця, на якій вони розташовані, носить його ім'я.

Активно займався житлом для робітників і лісничий Іршанського лісництва (1949-1974 рр.) Петро Васильович Данильченко, заслужений лісовод України.

У 1964 році в лісгоспі працювали 22 спеціалісти з вищою освітою та 30 – з середньою спеціальною освітою.

У 1971 році до Малинського лісгоспу приєднано Слобідське лісництво.

У традиційному переліку лісових робіт у ці роки особливу увагу приділено заходам із захисту лісу. Працює пожежно-хімічна станція, встановлено п'ять пожежних веж, організовано 29 ДПД. У розпорядженні лісової охорони – 49 коней і 6 мотоциклів, крім того – лісова охорона має своїх 30 коней.

У 1987 році в лісгоспі почали використовувати машину, що здійснювала механізовану валку дерев. На всіх лісосічних роботах рівень механізації досяг 100 відсотків, за винятком обрубання сучків.

Кращими на рубках догляду рік-у-рік виходять бригади, очолювані Добровольським, Павловським, Яценком, Черніченком, Мирутенком, Мельниченком.

У 1988 році відбулися перші в історії підприємства вибори директора. Ним став Леонід Григорович Авраменко.

З 1989 року на базі Малинського лісництва почав діяти лісорозсадник площею 14 гектарів. Збудовано 4 теплиці.

1988-1997 роки знову означені широким будівництвом.

Поступальний розвиток Малинського лісгоспу – це результат роботи тисяч його працівників. Кращих із кращих можна було б називати й називати. Серед них на першому місці – орденоносці: водій лісовозного автомобіля Василь Миколайович Хома і бригадир комплексної бригади Володимир Петрович Мойсієнко.

З серпня 2014 року колектив лісгоспу очолює Олег Миколайович Дзюбенко, депутат обласної ради. Багато уваги він приділяє розвитку лісової справи. У переробці деревини робить упор на підвищення якості продукції, для цього закуплено сучасну техніку. В лісгоспі нині працюють 346 чоловік – їм належить достойно прийти до 100-річчя нашого підприємства.

Андрій ЛИСЕНКО,
голова профкому лісгоспу в 1982-2005 роках.

БАРАНІВСЬКОМУ ЛІСОМИСЛИВСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ – 80



Постановою Ради Народних комісарів СРСР від 2 липня 1936 року було створено Баранівський лісгосп, до складу якого увійшли 5 лісництв: Баранівське, Биківське, Зеремлянське, Кам'янобрідське і Явненське. Наприкінці 60-х років, після ліквідації Березівського лісгоспу, до складу Баранівського лісгоспазу було приєднано Довбиське і Червоноармійське лісництва. Нині в структуру підприємства входять 7 згаданих лісництв, лісопромисловий комплекс, транспортний цех і нижній склад при залізничній станції Радулєне.

У рік заснування (1936) підприємством керував І.М. Шуть, з 1944 року – Мартин Ілліч Пилипенко. У 1946 році підприємство очолив Георгій Якович Шершов. Лісівники в той час по суті ще не знімали шинелей, бо ж після воєнного лихоліття і спустошення потрібно було відновлювати насадження. Нелегко це було робити. Але щороку в Баранівському лісгоспазі висаджували лісові культури на площах 600-800 гектарів.

У 1949-1957 рр. підприємство очолив П.О. Сябрук. На посаді старшого інженера лісових культур працювала Н.Ф. Наливайко, яка ще до війни закінчила Київський лісотехнічний інститут. Вона була єдиним дипломованим спеціалістом з вищою освітою за фахом у колективі лісгоспу. Принципова, чесна, досконало знала і вела лісокультурне виробництво.

З 1957 і по 1982 роки колектив підприємства очолював В.К. Трубніков, учасник війни, заслужений лісівник України. Василь Кононович був першим директором з освітою за фахом. З його приходом у лісгосп прийшло багато молодих спеціалістів з вищою і середньою фаховою освітою. З будівництвом і введенням в дію першого деревообробного цеху (1964 рік) лісгоспзгач почав реалізовувати не тільки круглі лісоматеріали, а й продукцію переробки деревини.

У 1982-1985 рр. в лісмисгоспі директором

працював Валерій Іванович Самоплавський (згодом – міністр лісового господарства, перший віце-прем'єр України). Під його керівництвом впроваджувалась і широка програма розвитку соцінфраструктури. Проводився благоустрій садиби держлісгоспу, територій цехів, лісництв. Будувався нове житло, проводились реконструкція старих і будівництво нових приміщень, контор, магазинів, доріг. Завдяки його ініціативі у Баранівському районі в 1986 р. було створено «плямисту легенду Полісся» - вольтер плямистого оленя в Явненському лісництві. Послідовником добрих справ з 1985 по 1998 рік був Олександр Адольфович Лободзінський.

З 1998 року кермо управління підприємством прийняв Анатолій Олександрович Остудімов, заслужений лісівник України, кандидат сільськогосподарських наук. Відбулися докорінні зміни в роботі підприємства. Для його подальшого розвитку та створення належних умов праці колективу довелося освоювати закордонний ринок. Нині лісопромисловий комплекс лісмисгоспу не тільки знаний виробник в Україні, а й потужний експортер.



Баранівський лісгосп в усі часи був кузницею кадрів: з нього вийшли такі професіонали як В.І. Самоплавський, В.І. Ткачук, М.М. Бігула та інші, які, маючи глибокі знання лісоводів-професіоналів, зробили значний внесок в розвиток лісового господарства України та виховали кілька сотень лісоводів, котрі гідно працюють і нині.

Мисливське господарство

У березні 1999 року держлісгосп було реорганізовано. На базі двох підприємств – Баранівського лісгоспу та державного мисливського господарства "Яременківське" утворилася нова структура – Баранівське державне лісомисливське господарство. Вже через півтора року (у

грудні 2000 р.) Держкомлісгосп визначив Баранівське лісомисливське господарство базовим для опрацювання сучасних методів ведення мисливського господарства на науковій основі та розведення оленя плямистого з метою наступного відлову і розведення в угоддях.



У Баранівському районі олені з'явилися 1985 року, їх завезли із заповідника "Асканія-Нова". Керувати мисливським господарством доручили молодому мисливствознавцю Борису Яременку. У січні 1993 року його підступно вбито з браконьєрської рушниці. Колеги ж запряглися не дати загинути добрій справі. За останніми даними обліку, на території мисливських угідь нараховано 895 особин копитних тварин, в т. ч. понад 120 оленів благородних та 70 оленів плямистих, та 1400 голів хутрових звірів.

Баранівське лісництво

До 1947 року контора лісництва була розташована в с. Старій Гуті. У 1948-1949 роках побудоване нове приміщення. Поступово шишкосушарка, гараж, насіннесховище й багато інших приміщень. На території лісництва створено екологічну стежку та учнівський клас під відкритим небом, де поглиблюють знання з лісового господарства учні шкільного лісництва «Паросток».

Гордістю лісництва завжди був і є показовий лісорозсадник. На початку 90-х років за участю працівників лісництва та науковців була закладена клонова плантація сосни звичайної.

Серед ветеранів лісництва варто згадати тих, хто неодноразово був відзначений різними нагородами. Це В.Р. Карпінський, З.І. Добровольський, Г.І. Рублюк та багато інших.

Биківське лісництво

У лісництві – здебільшого листяні породи, зокрема площа дубових насаджень становить понад 41%. У 1994 році тут створено насінневу плантацію дуба черешчатого.

Варто пригадати кращих працівників лісництва з часу його створення й донині – П.П. Присяжнюк, Р.М. Паламарчук, В.Й. Мілевський та багато інших.

Довбиське лісництво

Поблизу контори лісництва – дендропарк, закладений в 1977 році лісничим Іваном Павло-

вичом Якубою. Продовжив його роботу лісничий Володимир Петрович Беліца. У дендропарку – краща колекція дубів у Житомирській області: 12 різновидів.

По кілька десятиліть тут працювали В.П. Беліца, С.С. Купчинська, Д.О.Цалко, В.Н. Бричковський, М.П. Ткачук, Е.А. Гузовська.

Зеремлянське лісництво

Біля садиби лісництва в 2014 році створено екологічну стежку «Пролісок». На території лісництва розташований заказник місцевого значення «Підсніжник».

Слід згадати і відданих лісовій справі І.І. Мірошніченка, П.Д. Оничука, Л.Й. Маліцького, Й.С. Костінського, Й.Л. Костінського, А.М. Гасюка, М.Т.Рублюка, В.О. Муравського, Г.В. Парфенюка, В.П. Муравську, Н. Муравську.

Окремо варто відзначити лісників, які працювали тут протягом тривалого часу та зробили достойний внесок у лісове господарство: М.С. Больчак, М.Д. Бортник, М.М. Лисюк.

Кам'янобрідське лісництво

Із записів в особових справах працівників, які збереглися в лісництві, дізнаємося, що одним з перших лісничих був І.Є. Шуть (1945 р.). Поряд з ним працювали помічник лісничого Г.К. Шумидуб, лісники К.М. Мужановський, С.М. Заріцький, які присвятили своє життя лісу.

У 1958-1986 рр. посаду лісничого обіймав А.А. Латун. За період його роботи в лісництві було посаджено та доглянуто 1500 га молодого лісу.

Вся трудова біографія в лісництві – бригадира тракторної бригади Ц.І. Карлінського, нагородженого орденом Леніна К.Я. Алексюка, А.Й. Пашковського, Ф.М. Щирського.

Червоноармійське лісництво

Саме тут започатковано вирощування лісових культур модрина європейської. Це був експеримент працівників лісництва, зокрема його лісничого О.Г. Слободянюка.

Серед ветеранів лісництва – М.П. Синягівська, яка розпочала свій трудовий шлях помічником лісничого і в 1968-1979 рр. працювала лісничою, І.М. Плисака, О.О. Шведюка.

Явненське лісництво

У роки війни ці ліси були базою партизанського з'єднання. В пам'ять про ті події неподалік Явного зберігається партизанська землянка, а також встановлено пам'ятний знак.

Родзинкою Явненського лісництва є вольєра плямистого оленя.

Серед ветеранів хочеться згадати В.П. Бучинського, А.К. Вишнівського, В.Я. Войни, С.Й. Мельничку, З.М. Костюк багатьох інших.

За названими фактами і цифрами робота тисяч людей – наших попередників. Вони любили ліс і робили все, щоб його полюбили ми. Отож і стоїмо на сторожі сорока чотирьох тисяч гектарів зеленого багатства держави.

НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКОМУ ДОСВІДНОМУ ЛІСОМИСЛИВСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ – 80



Ліси державного підприємства «Новоград-Волинське досвідне лісомисливське господарство» зростають на межі двох природних зон: Полісся і Лісостепу.

Сторінки історії свідчать, що колись ліси на цій території належали титулованим поміщикам, лісів, підпорядкованих лісовому департаменту тут не було. За 20 років до жовтневої революції 1917 р. на цих землях було посаджено лише 46,5 га лісокультур.

Збереглися свідчення, що в 1921-1929 рр. Новоград-Волинським лісгоспом посаджено 169 га лісокультур.

У 1931 р. постановою РНК СРСР «Про організацію лісового господарства» всі ліси були розділені на 2 зони: лісопромислової та лісокультурної. Отож у Новограді-Волинському було створено потужне на той час механізоване лісопромислове господарство, яке почало інтенсивно освоювати навколишні високопродуктивні ліси. За даними дослідника В.М.Рихальського, директор Давидов ініціював будівництво двох робітничих селищ – у Пилиповецькому й Суховільському лісництвах, через лісовий масив було прокладено вузькоколіївку, тут створили центр лісозаготівель та переробки деревини. Було збудовано лісозавод, контору, 12 житлових будинків, 2 великі бараки, їдальню, дитячий садок, магазин, пекарню, медпункт, поштове відділення, клуб, радіовуз, конюшню на 100 голів коней. Автотракторний парк, депо на 3 паровози. Ремонтна база знаходилась в Новограді-Волинському.

1 жовтня 1936 р. був організований Новоград-Волинський лісгосп. Його інтелектуальним ядром стали 6 інженерів лісгосподарської секції

ліспромгоспу, виконуючим обов'язки директора призначено О.М. Цасюка, який до того працював інженером лісосічного фонду ЛПГ. Старшим лісничим став спеціаліст на прізвище Мамон. Масиви лісгоспу простягалися на території семи адміністративних районів Житомирської і Хмельницької областей.

Проведено комплектацію штатів лісгоспу та лісництв, закуплено будинки в місті для розміщення працівників, виконано багато інших робіт для зміцнення нового підприємства. В той же час роботі лісгоспу заважала моральна напруга, пов'язана з масовими репресіями. У 1936-1939 рр. з лісгоспу було репресовано 64 його працівники, половина з них – зі складу лісової охорони та ІТР. Після цього люди боялись влаштуватись на роботу в лісгосп.

У 1940 р., після прийомки від ліспромгоспу його матеріальних цінностей, лісгосп – вже як справжній господар у лісі – свою роботу почав з очищення лісосік. Знову ж таки, як дослідив В.М.Рихальський (головний лісничий лісгоспу в 1960-1986 рр.), наступним важливим завданням було визначено терміновий порятунк на тисячах гектарів головних порід у молодняках від їх пригнічування другорядними. Для проведення рубок догляду були залучені сотні лісорубів з Хмельницької області.



У травні 1940 р. в лісгоспі створили госпрозрахунковий відділ. Згідно з договором почали випускати для Київського військового округу кузови для автомашин. Організували виготовлення комплектів стандартних 5-6 кімнатних кордонів і продавали їх на південь лісгоспам під контори лісництв. Лісгосп придбав легковий і вантажний автомобілі, коней під виїзд, різний реманент, зробив капітальний ремонт всіх будинків. За підсумками роботи в другому кварталі 1940 р.



Козиращий Л. А.



лісгосп посів перше місце по Головлісоохороні СРСР і тримав першість до початку війни. Сюди приїздили багато делегацій по обміну досвідом в організації праці. Це значною мірою була заслуга директора лісгоспу О.М. Цасюка, старшого лісничого І.С. Конончука, інженера лісового господарства П.Г. Кислиціна, завідувачого цехом переробки К.П. Косянчука, а також лісничих: Суховільського лісництва – Корнієнка, Новоград-Волинського лісництва – Завадського, Барашівського лісництва – Барановського, Ярунського лісництва – Фурманюка.



Рихальський В. М.

З початком війним всі технічні документи лісництв та лісгоспу, бухгалтерські звіти за 3 роки, особисті справи було евакуйовано в Куйбишевське облуправління лісового господарства під керівництвом голобуха М.Ф. Пушкіна.

Немало наших лісівників у роки війни стали активними членами партизанських загонів. Добре відомий серед них – Л.А. Козиращий, наш лісовод, який пізніше працював лісничим Курчицького лісництва, головним лісничим Городницького лісгоспзагу, директором Білокорівського лісгоспу, начальником Житомирського облуправління лісового господарства і лісозаготівель, заслужений лісівник України. Голова комітету у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни при Житомирській обласній Раді ветеранів.

За вісімдесят років, у силу багатьох причин, лісгосп підлягав реформуванню, декілька разів перейменовувався. З 1 січня 2006 року підприємство носить назву – державне підприємство «Новоград-Волинське досвідне лісомисливське господарство». У складі підприємства – 6 лісництв: Новоград-Волинське, Пилиповецьке, Піщівське, Малоцвілянське, Ярунське та Курчицьке, колона АТП та цех переробки деревини.

У різні роки справу О.М. Цасюка продовжили А.Ф.Савельєв (1944-1957 рр.), М.В. Плетньов (1957-1959 рр.), Л.К. Герасимович (1959-1975 рр.), В.В. Довгаленко (1975-1986 рр.), М.В. Колісниченко (1986-1987 рр.), В.І. Мулек (1987-1991 рр.), М.М. Бігула (1991-1998 рр.). З 1998 року і по нинішній час підприємство очолює С. А. Нусбаум.

Підприємство розвивалося й удосконалювалося завдяки зусиллям тисяч людей. Багатьох із них лісова праця вивела в ряди передовиків, шанованих і колегами і широкими колами земляків. Серед них – головний лісничий В.М. Рихальський, лісничий Малоцвілянського лісництва Г.Л. Грищенко, головний інженер М.М. Шифрук, лісничий Новоград-Волинського лісництва К.А. Оленська, лісник Б.П. Живодров, страшний лісничий, згодом старший інженер відділу лісового господарства Г.С. Ващенко, ланкова лісокультурниць Г.С. Весельська, верстатник О.П. Калошина, звальювальник лісу М.Ф. Гопанчук, лісничий Ярунського лісництва М.П. Завадський, бухгалтер А.І. Рубан, водій лісовозної автомашини Я.П. Баб'як, багато інших.

80 років – досить солідний вік, за яким – роки роботи працюючих людей краю, цілих сімейних династій, які зберегли і виростили ті ліси, які сьогодні радують наше око. Це свято підприємство зустрічає з гарними здобутками. Кілька промовистих цифр: обсяг реалізованої продукції становить 98245 тис. грн., середньомісячна зарплатня зросла до 7382 грн., постійно удосконалюється виробнича база, впроваджуються новітні технології, а головне – вдалося зберегти колектив, у якому сьогодні – 650 чоловік. Завдяки самовідданій праці кожного з них лісові площі підприємства постійно збільшуються.

Альона ДЕНИСЮК.

ПРАЦЮЙ, ДОСВІД!

XIX Обласний конкурс вальників лісу відбувся в Журбенському лісництві державного підприємства «Овруцьке спеціалізоване лісове господарство».

Коли традиція наближається до своєї ювілейної позначки, то все, здавалося б, уже звичне: шикування, жеребкування, процедура допуску до змагань. Та все ж у руках, словах, внутрішній зібраності як самих конкурсантів, так і груп їх підтримки, так і суддівської команди – непідробні радості зустрічі й хвилювання.

Утишити конкурсну напругу, спрямувати її в конструктивне русло постаралися й організатори й господарі конкурсу. Організатори дуже чітко розділили учасників по п'яти етапах змагань – що дозволило повністю уникнути нервуючих черг. До складу всіх суддівських груп увійшли



лено всі матеріальні атрибути для такого заходу.

Одразу після офіційної частини основна маса учасників ринула до сектору звалювання дерев – щоб роздивитися «своє». Але потім ще буде і сонце в очі, і перемінний вітер, який підведе не одного...

пу Іван Скидан. Через кілька годин виявиться, що він на цьому етапі показав найкращий результат.

Олександр Куцан з Баранівського лісмисгоспу торік завоював, умовно кажучи, бронзу. Нині він на звалюванні дерева найближче підступився до неодноразового переможця багатьох конкурсів Юрія Брожка (625/606 балів). Він же визнаний і найерудованішим лісорубом області-2016.

Суддя етапу звалювання дерев начальник відділу лісових ресурсів, технічного забезпечення та охорони праці обласного управління Володимир Беркута перелічує немало лісгоспів, які цього року делегували значно сильніших, ніж раніше, конкурсантів. Особливо вирізняє представника Білокоровицького лісгоспу. Ось набереться досвіду, можливо його ім'я прозвучить серед переможців-2017.

Нелегко змагальникам – не легко і суддям. Найбільше лісорубам запам'ятовуються ті, що не просто безпристрасні арбітри, а ще й водночас доброзичливі співпереживальники. Такими – кращими – названо суддів на етапі монтажу нового ланцюга: головного спеціаліста відділу лісових



спеціалісти ряду лісгоспів, при них вальники – теж люди з місць – почувалися комфортно. Господарі, які обрали дуже вигірне, але віддалене місце для змагань (до білоруського кордону було ближче, як до Овруча), компенсували це 500-літровим бачком гарячої юшки і приблизно таким же – плом. Ідеально було підготов-

А поки що тут – найбільше жартів і найголосніших розмов – безсумнівне свідчення того, що саме тут найважчий, найпоказовіший сектор.

Ось упевнено йде в сектор відокремлення сучків учасник минулорічних змагань майстер лісу Малоцвілянського лісництва Новоград-Волинського досвідного лісмисгос-

ресурсів, технічного забезпечення та охорони праці обласного управління Григорія Кочоровського та головного механіка Олевського лісгоспу Юрія Винниченка.

Час назвати цьогорічних переможців конкурсу. Повернув собі лідерство, після минулорічної перерви, Юрій Брожек з Лугинського лісгоспу. З третього минулорічного місця перебрався на друге Олександр Куцан з Баранівського лісмисгоспу. Вперше увійшов до трійки кращих Іван Скидан з Новоград-Волинського досвідного лісмисгоспу.

Різниця між максимальним і мінімальним результатом учасників XIX обласних змагань вальників – значна (1577/628 балів). Згадується жарт, почутий від лісорубів ще у стартову годину суперництва: головне – участь, а не перемога і не останнє місце. XX конкурс вальників відбудеться у Народицькому спецлісгоспі.

Вісник вивчав враження від конкурсу знакових його учасників.



Олександр ШЕВЧУК, директор Овруцького спецлісгоспу.

- Чому так далеко влаштували майданчик для змагань? Сподівалися натомити суперників?

- Для нас це не привід для жартів. Це так розміщені наші ліси: за Овручем володіння лісгоспу, за ними – лісгоспу АПК, а потім – наші. Дорога наша глибинка.



Микола НАУМЧАК, представник фірми Husqvarna, спонсор.

- Ваш погляд на змагальників – людини, яка, умовно кажучи, перебуває «над» змаганнями?

- Я щиро захоплююся учасниками конкурсу. Не просо їхньою майстерністю, а їхнім освітнім, культурним рівнем. Подивіться, тут краща європейська техніка – німецька, шведська, італійська – а вони її самостійно освоюють і вправно нею володіють.



Олександр РАДКЕВИЧ, вальник лісу, представник Овруцького спецлісгоспу.

- Ви, можна сказати, основний винуватець цього свята – минулоріч першим запросили всіх сюди на конкурс. А як ви ставитесь до жеребу, в якому вам сьогодні випав №13?

- Свого часу я брав участь у II обласному конкурсі вальників у Малині, завершив з одним із кращих результатів. Не виступав довго, минулого року зрозумів, що трохи розгубив досвід. Сьогодні теж були прикрі невдачі. Як кажуть мої колеги: головне – не занепадати духом і – набувати досвід заново.



Микола ФІЛОНЕНКО, вальник лісу, представник Ємільчинського лісгоспу, переможець конкурсу-2015.

- Чим задоволені й незадоволені сьогодні?

- Вдало відокремив сучки, змонтував нового ланцюга, а далі... Далі, мабуть, не вистачило досвіду. Висновок: треба більше тренуватись.



Роман ІЛЬІН, заступник начальника обласного управління лісового та мисливського господарства, головний суддя конкурсу.

- Ви активно спостерігаєте за роботою цих людей, і вже не перший рік. Які тенденції, враховуючи сьогоднішній конкурс, прослідковуєте?

- Все кращу підготовку до цього масштабного заходу – а це важлива складова у забезпеченні рівних умов усім учасникам змагання. Це – змагання не тільки окремих людей, а й підприємств. Вони ставляться до конкурсу з усе більшою серйозністю – все вищий рівень підготовленості учасників. Перемагають, зрозуміло, найдосвідченіші. Але для новачків це не менш корисно – адже їм визначати обличчя професії вже в найближчі роки.

ЗБЕРЕГТИ ЛЮДЯМ СВЯТО

«Обступи мене, ліс! Хай зупиниться вся ця ватага, хай удариться люттю об спокій твоїх стовбурів»... Ліна Костенко.

Заказник «Над Тетеревом» – чи не найвідоміший заказник Житомирщини. Близькість для жителів обласного центру, широка географія пацієнтів санаторію «Денеші», доступність для туристів, які цікавляться унікальними речами, роблять його таким. Але якщо зважати, що на заповідну територію забороняється заїжджати автотранспортом, розкладати тут багаття і, крім ще багатьох-багатьох застережень, навіть співати голосно – то важко навіть подумати чим ця популярність обертається для названого заказника.

Майже на 35 гектарах уздовж річки Тетерів працівники Тригирського лісництва Житомирського лісгоспу оберігають фрагменти корабельного лісу кінця XVIII століття. Височать дуби, що зростали тут ще за часів, коли ці землі належали монастиреві, заснованому в 1575 році. 27-метровому дубу, якого його охоронці-лісівники назвали «Патріархом», уже майже 600 років. Його трохи молодших братів тут – більше півсотні.

«Патріархові» припадає найбільше уваги. Насамперед від природи: він стоїть на узвишші зовсім близько від води – і немає такого літа, щоб у нього не влучила блискавка. Але якщо стихія «іде на ви» з відкритим забралом, то, схоже, що з людьми дубові важче. Немало з них постійно клюють його нишком – відщеплюючи шматочки кори на сувеніри. Сприяють цьому, можливо знехотя, і доморощені історики, поширюючи «відомості», що саме під цим деревом колись спочивав Богдан Хмельницький...



- Немає тому ніяких підтверджень, - запевняє лісничий Валерій Ішук, який немало працював в архівах, щоб знати свій ліс не лише з зеленого боку. – Не розумію, навіщо людям цей додатковий «стимул», якщо дерево само по собі – унікальна пам'ятка і дивовижна краса.



Про красу... Це та, яку називають невимовною. Не соромно зізнатися, що не вистачає слів, аби передати емоції, які охоплюють у цьому краю. У фотографів що не знімок – то лубок, святкова листівка. У любителів порівнянь одразу злітає з вуст – «Швейцарія». Але що та голосна, мільйонно розтиражована чужа краса? Тут, «Над Тетеревом», біля тихого плеса, мудрих дубів і пронизаної сонцем їхньої молодії порослі – магія світлого спокою...

А деревам важко. Починають всихати їх крони – не від старості, а від важкої екології. Рекреаційне навантаження збільшується, розповідають лісівники, але й додають, що помічають в очах людей все більше розуміння. Новітня «крутизна», яка ще десяток років на зауваження відповідала «непередаваною грою слів», тепер поступається: «Раз заборонено, то заборонено». Однак усе голосніше лунають розмови, що ці казкові місця почали приваблювати «крутизну» на багато порядків вищу. Багато бачили на своєму віку ці півтисячолітні дерева – дасть Бог, переживуть ще й це.

Лісівники про свої тривоги говорити не хочуть. Валерій Ішук на всі запитання відповідає так: його колектив відданий цьому лісу, і тому допоки це в його силах – піклуватиметься про заповідник. Щоб зберегти людям свято.

Галина ПАЛИВОДА.

ЗМАГАЛИСЯ ЮНІ ЛІСІВНИКИ

Понад півтисячі школярів з усієї Житомирщини з'їхалися до Малинського лісотехнічного коледжу на обласний зліт шкільних лісництв. Своєрідне свято щороку дітям організують лісогосподарські підприємства та профспілка працівників лісового господарства області, а також керівництво та викладацький склад Малинського коледжу.

Традиційно цей захід відбувається прекрасної вересневої пори – напередодні Дня працівника лісу. Адже значна частина теперішніх юних лісівників у недалекому майбутньому прийдуть на зміну тим, хто сьогодні плекає ліси нашого краю. А хто й вибере іншу життєву стежину – всеодно на все життя залишиться справжнім другом природи. Адже і керівники учнівських лісництв, і наставники-лісівники докладають усіх зусиль, аби виховати екологічно свідомих громадян нашої держави.

- До змагань діти готуються впродовж усього року, - каже головний лісничий державного підприємства «Баранівське лісомисливське господарство» Віктор Мірошніченко, який опікується шкільним лісництвом «Паросток» – неодноразовим переможцем конкурсів, як обласного, так і загальноукраїнського рівня. – Теоретичні заняття в класах чергуються з практичними: учні заготовляють лісове насіння, доглядають посіви у розсадниках та теплицях, створюють лісові культури, розвішують шпаківні тощо. А ще беруть участь у різноманітних конкурсах, акціях, фестивалях. Така співпраця корисна не лише школярам, а й нам, лісівникам з досвідом, – вони заряджають нас своєю енергійністю, молодечим запалом та бажанням освоювати нове.

- Все, чому ми навчаємося у шкільному лісництві, обов'язково стане нам у нагоді в дорослому



житті, - долучається до розмови член «Паростка» Вікторія Парфенюк, яка в одному з найважчих етапів «Грунтознавство» набрала максимальну із можливих кількість балів. – Навіщо мені знати все про ґрунти? Я ж у майбутньому обов'язково матиму будинок – тож до озеленення подвір'я підійду професійно: знатиму, які рослини де можна висаджувати.

Упродовж дня на стадіоні коледжу тривають конкурсні змагання. Юні лісівники за слідами розпізнають звірів, за плодами та насінням – рослини, виявляють свої знання та вміння з лісової таксації, а таланти – в художній самодіяльності.

А от Олексій Шелест, член Ємільчинського шкільного лісництва, на свого діда – мисливствознавця Ємільчинського лісгоспу Григорія Яценка, рівняється фактично у всьому. Він не лише взявся вивчати лісову справу, а й у змаганнях зі стрільби показав один із найкращих результатів. Дідусь же в спартакіаді лісівників у цьому виді спорту теж став переможцем.

Кінець змагального дня увінчався оголошенням переможців, вітаннями, побажаннями... Третє місце завоювали учні шкільного лісництва Коростенського лісгоспу, другий результат показали юні лісівники Малинського лісового госпо-



дарства. Естафету першості в цьому році повернули вихованці Ємільчинського шкільного лісництва. Вони й захищатимуть честь області в загальноукраїнському конкурсі.

Прес-служба ЖОУЛМГ.



ЗНАЙДЕНО НАЙСТАРИШЕ ДЕРЕВО ЄВРОПИ



Найстаріший «житель» Європи на ймення Адоніс живе в горах Північної Греції, його вік – 1075 років.

Адоніс – боснійська сосна. Недавно він був виявлений міжнародною командою вчених у горах Пінд неподалік від кордону з Албанією. Поруч з ним живуть ще кілька ровесників, чий вік також перевищує тисячу років, однак наш герой – найстарший серед них, передає CNN. Вік було встановлено шляхом підрахунку річних кілець – для цього вчені вилучили шмат дерева.

Ця сосна стала свідком розквіту й падіння Візантійської імперії, а потім побачила зародження й загибель Османської імперії. Коли дерево було тонким зеленим паростком, на Русі, наприклад, правив князь Ігор Рюрикович, батько князя Святослава.

При цьому Адоніс далеко не найстарше дерево в світі. В Каліфорнії зростає сосна остиста міжгірна на ймення Мафусаїл, вік якої оцінюється в 4846 років.

30 РОКІВ ПОСУХИ. ТАНЕННЯ ЛЬОДОВИКІВ МЕНШ ЗНАЧУЩЕ ДЛЯ ЗЕМЛІ – ВЧЕНІ

Площа суші на Землі за останні 30 років збільшилася на 58 тисяч квадратних кілометрів.

Такі дані оприлюднив нідерландський Інститут Дельта-рес (Deltares) у журналі Nature Climate Change.

Штучне осушення ряду територій, у тому числі прибережних, виявилось більш значущим чинником, ніж танення льодовиків і спорудження гребель, цитує публікацію BBC.

В цілому за тридцять років під водою опинилися 115 тис.

кв. км суші, при цьому осушено було близько 173 тис. кв. км водної поверхні.

Нідерландські вчені аналізували знімки із супутників Landsat NASA, які спостерігали Землю протягом багатьох десятиліть.

Вчені виявили, що великі райони, які були колись землями, тепер занурені під воду. Прикладом наймасштабнішого природного обводнення стало Тибетське нагір'я, де через танення льодовиків утворилися нові величезні озера.

З іншого боку, дослідники також виявили, що великі пло-

щі, раніше вкриті водою, тепер стали сушею. Найбільш посушливим прикладом є Аральське море, колись четверте за величиною озеро в світі. З 1960-х років воно стрімко міліло через забір води з живлячих його річок Амудар'ї і Сирдар'ї. Зараз Аральське море розпалося на два озера і практично повністю висохло. За словами дослідників, озеро Мід біля Лас-Вегаса, яке є найбільшим запасом прісної води у Сполучених Штатах, також втрачає свої ресурси: 222 кв. км стали сушею. Береги ростуть у всьому світі.

NASA: ЧЕРЕЗ 100 РОКІВ ЗЕМЛЯ ЗМІНІТЬСЯ В ГІРШУ СТОРОНУ



Температура підніметься на три градуси, що в свою чергу спричинить танення льодовиків

NASA займається не тільки вивченням космосу, але й уважно слідкує за ситуацією на Землі. Вчені з агентства розповіли, що чекає на нашу планету через 100 років.

Дослідники стверджують: якщо світовий рівень температури зросте на 1,5 градуса, то почнеться незворотній процес глобального потепління. За попередніми оцінками, це може трапитися в найближчі 14 років.

Також експерти повідомляють, що до кінця століття світовий рівень температури зросте на 3 градуси, і спека стане просто нестерпною.

Одна з температурних аномалій трапилася в Гренландії: її льодовий щит почав танути, що зазвичай відбувається один раз на століття. Тепер,

за прогнозами дослідників, так буде відбуватися кожні 6 років.

Ще одна проблема, з якою нашої планеті доведеться зіткнутися – це загибель тваринного світу. В результаті забруднення повітря і глобального потепління океани стануть більш кислотними і теплими, що призведе до загибелі великої кількості тварин.

Також глобальне потепління впливатиме на природні катастрофи, кількість яких різко зросте, особливо шторми, урагани і лісові пожежі.

Джерело: Telegraf.com.ua

Сеньйорито акаціє, добрий вечір...

Сеньйорито акаціє, добрий вечір.

Я забув, що забув був вас,

Але осінь зійшла по плечі,

Осінь, ви і осінній час,

Коли стало любити важче,

Я солодше любити знов...

Сеньйорито, колоче щастя,

Що воно за таке – любов?

Вже б, здавалося, відболіло,

Прогоріло у тім вогні,

Ступцювало і душу, й тіло,

Вже б, здалося, нащо мені?

У годину суху й вологу

Відходились усі мости,

Я сказав я – ну, слава Богоу,

Я, нарешті, перехрестивсь...

Коли ж – здрастуйте, добрий вечір...

Ви з якої дороги, пожежо моя?..

Сеньйорито, вогонь по плечі –

Осінь, ви і осінній я...

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ.

